

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง "บทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่ง" คำนึงถึงสิ่งสำคัญ 2 ประการ คือ บทบาทของผู้ปกครองและค่านิยมที่ควรจะปลูกฝังให้แก่เด็ก เพื่อจะได้เป็นแนวคิดแก่ผู้ปกครองและผู้เกี่ยวข้อง ให้ตระหนักถึงความสำคัญของค่านิยมอันพึงประสงค์ รวมทั้งบทบาทของตน ในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็ก ในโอกาสต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาบทบาทของผู้ปกครองตามการรับรู้ของตนเอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน
2. เพื่อเปรียบเทียบบทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพ และระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์

สมมติฐานของการวิจัย

1. ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน
2. ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและตัวอย่างประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ปีการศึกษา 2526 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดลำพูน สุ่มโรงเรียนประถมศึกษาในจังหวัดลำพูนมา 16 โรงเรียน ซึ่งในโรงเรียนทั้ง 16 โรงเรียนนี้มีผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่เป็นประชากรจำนวน 530 คน แล้วสุ่มตัวอย่างประชากรโดยแยกตามอาชีพของผู้ปกครอง ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 อาชีพ ให้ได้ตัวอย่างประชากรอาชีพละ 50 คน จึงได้ตัวอย่างประชากรทั้งหมดจำนวน 200 คน จากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างประชากร แยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครอง 3 ระดับ ให้ได้ตัวอย่างประชากรระดับละ 50 คน จึงได้ตัวอย่างประชากรที่แยกตามระดับการศึกษาของผู้ปกครองทั้งหมดจำนวน 150 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

2.1 แบบสัมภาษณ์สถานภาพของผู้ตอบ

2.2 แบบสัมภาษณ์ผู้ปกครองเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครอง ในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 45 ข้อ ซึ่งได้รับการตรวจสอบความครอบคลุมเนื้อหา ความเหมาะสม และสำนวนภาษา จากผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 9 ท่าน

3. การวิเคราะห์ข้อมูล

นำข้อมูลมาวิเคราะห์ตามขั้นตอนดังนี้

3.1 นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าสถิติเบื้องต้น คือ หาค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

3.2 เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างบทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน และเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยระหว่างบทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way Analysis of Variance) หากพบว่ามีความแตกต่างกัน จะทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ โดยใช้วิธีของ ทูกี (Tukey)

3.3 นำแบบสัมภาษณ์บางข้อที่ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติ เนื่องจากเด็กไม่เคยทำพฤติกรรมเช่นนั้นให้ปรากฏ มากำหนดหาการย่อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง

1.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกันในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน รับรู้ตนเองว่า มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง มากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ และเมื่อศึกษาในรายละเอียดของแต่ละบทบาท ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน กระทำบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกการปรับตัว ไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท็จจริงด้านจริยธรรม และวัฒนธรรมแก่เด็กนั้น ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ และอาชีพเกษตรกรรม กระทำบทบาทนี้มากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง และผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย ส่วนบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กได้เลียนแบบนั้น พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพเกษตรกรรม สำหรับบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และเป็นผู้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีนั้น ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของ เด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อมแล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดีขึ้น พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขาย

1.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้ตนเองว่ามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเองมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ และเมื่อศึกษาในรายละเอียดของแต่ละบทบาท ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และฝึกการปรับตัว ไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็กนั้น ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับกลาง ส่วนบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบนั้น พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูงและระดับกลาง กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ สำหรับบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีนั้น ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาสูง กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่ำ และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดีนั้น พบว่าผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา กระทำบทบาทนี้ไม่แตกต่างกัน

2. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ

2.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน รับรู้ตนเองว่ามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ มากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ และผู้ปกครองที่มีอาชีพเกษตรกรรม มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง

และเมื่อศึกษาในรายละเอียดของแต่ละบทบาท ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จาก ประสบการณ์และฝึกการปรับตัว และบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอ เติ้จจริงค่านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็กมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพ ค้าขาย ส่วนบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบนั้น พบว่าผู้ปกครองที่มี อาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ สำหรับบทบาทในฐานะ เป็นผู้ป้องกันทางเสียม และส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีนั้น ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ และ ผู้ปกครองที่มีอาชีพค้าขาย กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง ส่วนบทบาท ในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเสียม แล้วให้ กลับตัวได้และประพฤดีดี ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ และอาชีพเกษตรกรรม กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขาย

2.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝัง ค่านิยมค่านการมีศีจจะ

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้ตนเองว่า มีบทบาท ในการปลูกฝังค่านิยมค่านการมีศีจจะทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมา เปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยม ค่านการมีศีจจะมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ และเมื่อศึกษาในรายละเอียด ของแต่ละบทบาท ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน กระทำบทบาทในฐานะ เป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ และฝึก การปรับตัว ไม่แตกต่างกัน ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท้จจริง ค่านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็กนั้น พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง กระทำ บทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ สำหรับบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่าง ที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง กระทำบทบาทนี้มากกว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ และผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับกลาง กระทำบทบาท นี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ และบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเสียมและ

ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง กระทำบทยานี้มากกว่าผู้ที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเสื่อมแล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดีนั้น พบว่า ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา กระทำบทยานี้ไม่แตกต่างกัน

3. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด

3.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน รับรู้ตนเองว่า มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทยานี้ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขาย และเมื่อศึกษาในรายละเอียดของแต่ละบทบาท ปรากฏว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ และอาชีพเกษตรกรรม กระทำบทยานี้ในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และฝึกการปรับตัว มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง แต่ผู้ปกครองทุกอาชีพ กระทำบทยานี้ในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก และบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กได้เลียนแบบ ไม่แตกต่างกัน สำหรับบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดี ให้เด็กได้เลียนแบบนั้น ผู้ปกครองทุกอาชีพ ทำอยู่ในระดับมาก ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเสื่อมและส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีขึ้น ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทยานี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเสื่อม และให้กลับตัวได้และประพฤติดีนั้น พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ กระทำบทยานี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขาย

3.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด

โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้ตนเองว่า มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด ทั้ง 5 บทบาท ไม่แตกต่างกัน แต่เมื่อศึกษาใบรายชื่อจะแยกแยะบทบาท ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูงกระทำบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์ และฝึกการปรับตัว มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับกลาง ส่วนบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดีนั้น พบว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง กระทำบทบาทนี้มากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ แต่ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา กระทำบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก และบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบ รวมทั้งบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้ และประพฤติดี ไม่แตกต่างกัน สำหรับบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบนั้น ผู้ปกครองทุกอาชีพ ทำอยู่ในระดับมาก

4. บทบาทที่ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติ เนื่องจากเด็กไม่เคยทำพฤติกรรมเช่นนั้น ให้ปรากฏ

ในกรณีที่แบบสัมภาษณ์บางข้อ ถามผู้ปกครองว่า หากเด็กกระทำพฤติกรรมเช่นนั้น แล้วผู้ปกครองได้ปฏิบัติ เช่นนี้มากน้อยเพียงไร แต่ปรากฏว่ามีเด็กบางคนไม่เคยกระทำเช่นนั้นเลย จึงทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติตามข้อคำถาม ผู้วิจัยได้จัดคำตอบนี้ให้อยู่ในช่อง "ไม่เคยปรากฏ" และนำมาคำนวณหาค่าร้อยละ โดยไม่ได้ศึกษาถึงสาเหตุของการกระทำนั้น ซึ่งแบบสัมภาษณ์ดังกล่าวนี้ ได้แก่ แบบสัมภาษณ์ข้อที่ 13, 14, 15, 28, 29, 30, 42, 43, 44 และ 45 เมื่อคำนวณแล้วปรากฏผลดังนี้คือ แบบสัมภาษณ์ข้อที่ 13 กล่าวว่า "เมื่อเด็กไม่ยอมทำตามหน้าที่ของตนเอง เช่น แปร่งฟัน ล้างหน้า อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร ทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือ ข้าพเจ้าจะหาทางอย่างไรอย่างหนึ่ง

ให้เด็กทำงานได้ เช่น ใช้ค่าเป็นขอ ปลอดภัย ชี้แจงเหตุผล ชูหรือลงโทษ" ผู้ปกครองไม่ได้กระทำ เพราะเด็กไม่เคยมีพฤติกรรมดังกล่าวมากที่สุดคือร้อยละ 21.50 รองลงมาคือข้อที่ 30 "ข้าพเจ้าตักเตือนหรือลงโทษ เมื่อพบว่าเด็กไม่ยอมรับผิดเมื่อทำผิด ผู้ปกครองไม่ได้ทำร้อยละ 16 และข้อที่ 45 ข้าพเจ้าตักเตือนหรือชี้แจงเหตุผล เมื่อพบว่าเด็กนำเงินไปซื้อของที่ไม่จำเป็นหรือไม่เป็นประโยชน์" ผู้ปกครองไม่ได้ทำร้อยละ 15 ส่วนข้อที่ผู้ปกครองไม่ได้ทำน้อยที่สุดคือข้อ 15 "ข้าพเจ้าตักเตือนหรือลงโทษเมื่อพบว่าเด็กทำลายสิ่งของ เช่น หักกิ่งไม้ดอกไม้ประดับ หรือไม่ดูแลสวน ซุกซน ทุบ โต๊ะ เก้าอี้ ฯลฯ หรือทำให้เกิดความสกปรก ไม่ว่าจะเป็ภายในบ้านหรือภายนอกบ้าน เช่น ทิ้งขยะบนถนนหรือในบริเวณบ้าน ซีดเขียนกำแพง ฝาผนัง หรือพื้น เป็นต้น ผู้ปกครองไม่ได้ทำเพียงร้อยละ 10 ส่วนข้ออื่น ๆ นั้น ผู้ปกครองไม่ได้ทำร้อยละ 11 - 14

อภิปรายผลการวิจัย

1. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยม ด้านการมีวินัยในตนเอง

1.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน รับรู้ตนเองว่า มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเองทั้ง 5 บทบาทอยู่ในระดับปานกลาง แสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองทุกอาชีพได้มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านนี้พอสมควร แต่เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง มากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่ักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของกรุณา กิจชยัน (2517 : 83 - 85) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมีวินัยแห่งตน ความเชื่ออำนาจภายใน-ภายนอกตน และคุณธรรมแห่งพลเมืองดี ผลปรากฏว่านักเรียนที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพต่างกัน คือ อาชีพค้าขาย กสิกรรม รับราชการ รับจ้างและอื่น ๆ มีความเชื่อภายใน - ภายนอกตน แตกต่างกัน โดยพบว่า นักเรียน

ที่ผู้ปกครอง...ประกอบอาชีพรับราชการ มีความเชื่ออ่านาภภายในตนเองสูงกว่านักเรียน
 ที่ผู้ปกครองประกอบอาชีพรับจ้าง และอาชีพกสิกรรม ซึ่งพอจะเป็นสิ่งยืนยันได้ว่า
 ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีการอบรมเลี้ยงดู หรือปลูกฝังพฤติกรรมบางอย่าง
 แตกต่างจากผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ

สาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยม
 ด้านการมีวินัยในตนเองมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพอื่น ๆ นั้น อาจจะเป็นเนื่องจาก
 ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีการศึกษาสูง มีสถานะทางสังคมดี และมีเวลาเอาใจใส่
 เด็กอย่างเพียงพอ ประกอบกับการเป็นข้าราชการนั้น หากปฏิบัติงานดี มีระเบียบวินัย
 ก็อาจทำให้มีตำแหน่งหน้าที่การงานดีขึ้น ดังนั้นผู้ปกครองย่อมมีความคาดหวังให้เด็ก
 ที่ตนเลี้ยงดู เป็นคนดี เพื่อจะได้มีอนาคตดี

ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างนั้น โดยเฉลี่ยแล้วมีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยม
 ด้านการมีวินัยในตนเองน้อยกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ซึ่งอาจจะเป็นเนื่องจากอาชีพรับจ้าง
 นั้น หากทำงานได้มากเท่าไร ก็จะมีรายได้มากขึ้นเท่านั้น ดังนั้นผู้ปกครองอาชีพนี้จึงต้อง
 ใช้เวลาในการทำงานให้มาก เพื่อให้มีรายได้มาก จึงเป็นผลให้มีเวลาในการ "สั่งสอน
 ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" ให้แก่เด็กน้อย

1.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝัง
 ค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับ
 การศึกษาต่างกัน รับรู้ตนเองว่ามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเอง
 ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงอาจจะกล่าวได้ว่าผู้ปกครองทุกระดับ
 การศึกษา มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านนี้อยู่แล้ว แต่ยังไม่มากพอ อย่างไรก็ตาม
 เมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการ
 ปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเองมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ ซึ่งเป็น
 ไปตามสมมติฐานที่ว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยม
 ให้แก่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับการ
 วิจัยของ กฤตยา กฤษฏาวาณิ (2514 : 152) ซึ่งศึกษาวิจัยการฝึกอบรมเด็กของ

บิดามารดา ที่มีระดับการศึกษาสูง และทำ แล้วโยงการฝึกอบรมนั้นกับบุคลิกลักษณะต่าง ๆ ของวัยรุ่นทั้งหญิงชาย พบว่าบิดามารดาที่มีการศึกษา ในระดับต่างกันนั้น อบรมเลี้ยงดูบุตร แตกต่างกันอย่างเห็นได้ชัด กล่าวคือ บิดามารดาที่มีการศึกษาระดับอุดมศึกษานั้น ได้ฝึกให้ลูกประสบความสำเร็จในด้านต่าง ๆ และฝึกให้ลูกเป็นอิสระมากกว่า นอกจากนี้ ยังฝึกให้ลูกสามารถบังคับตนได้มากกว่าบิดามารดาที่มีการศึกษาระดับประถมศึกษา

* หากจะพิจารณาสาเหตุโดยทั่วไปแล้ว อาจจะสามารถกล่าวได้ว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูงนั้น มีความรู้ความเข้าใจ และมีประสบการณ์เกี่ยวกับการ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" แก่เด็กมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับต่ำ นอกจากนี้สภาพสังคมของผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูงนั้น มักจะเป็นสังคมที่มีระเบียบวินัย ดังนั้นจึงพยายามฝึกเด็กของตนให้ มีระเบียบวินัย เพื่อให้ดำรงตนอยู่ในสังคมได้ด้วยดี

ส่วนในรายละเอียดของการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเองนั้น พบว่าผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา มีบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกการปรับตัว และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลวร้าย แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดี ไม่แตกต่างกัน ดังนั้นจึงพอจะเชื่อได้ว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาทุกระดับการศึกษา มีความประสงค์ที่จะให้เด็กของตน เป็นคนที่มีวินัยในตนเอง

2. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยม ด้านการมีศีลจะ

2.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน รับรู้ตนเองว่ามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะ ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้นจึงพอจะยืนยันได้ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีการปลูกฝังค่านิยมด้านนี้อยู่ในเกณฑ์ที่ดีพอสมควร แต่ยังไม่เพียงพอ เพราะการจะฝึกให้เด็กเป็นคนมีศีลจะนั้น จะต้องมี การฝึกอยู่เป็นประจำทุกวัน ทุกสถานการณ์ นั่นคือจะต้องฝึกให้มาก และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการมีศีลจะมากกว่าผู้ปกครองอาชีพอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า

ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ราตรี ภูวิภาคารวรรณ (2525 : 55) ซึ่งได้ศึกษาถึงความแตกต่างในการอบรมเลี้ยงดู ระหว่างพ่อและแม่ที่มีต่อลักษณะการเป็นผู้นำของเด็กวัยรุ่น พบว่า พ่อที่มีอาชีพข้าราชการ ให้การอบรมเลี้ยงดูแบบเอาใจใส่มากกว่าพ่อที่มีอาชีพเกษตรกรรม

เมื่อพิจารณาถึงระบบราชการแล้ว จะพบว่าการทำงานราชการนั้น ข้าราชการจะต้องทำงานอย่างมีระบบ จะต้องทำงานให้เป็นไปตามนโยบายหรือแผนงานที่กำหนดไว้ หากไม่สามารถทำได้ตามที่กำหนดไว้ ก็จะมีผลเสียต่อหน้าที่การงาน ไม่เป็นที่เชื่อถือของผู้นับค้ำบัญชา หรือผู้ใต้บังคับบัญชา หรือเพื่อนร่วมงาน ดังนั้นสาเหตุเหล่านี้จึงอาจจะมีผลสืบเนื่องหรือมีผลตกกระทบต่อการอบรมเลี้ยงดูเด็กของผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการ โดยมุ่งปลูกฝังให้เด็กของตน เป็นคนมีสำนึก คือทำได้ตามที่พูดไว้หรือทำได้ตามสัญญาที่ได้ตกลงไว้

ส่วนผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง และอาชีพค้าขายนั้น โดยเฉลี่ยแล้ว มีการปลูกฝังค่านิยมค่านางานมีสำนึกจะโน้มน้าบในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท็จจริง คานจริยธรรมและจันธรรมแก่เด็กอยู่ในระดับน้อย และผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างมีบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรมเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเสื่อมแล้ว ให้กลับตัวไค้และประพฤติดี อยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้เนื่องมาจาก ผู้ปกครองทั้ง 2 อาชีพนี้ ส่วนมากจะเป็นผู้ที่มีการศึกษาระดับต่ำ จึงอาจจะขาดความรู้ความเข้าใจและประสบการณ์เกี่ยวกับการปลูกฝังค่านิยมให้กับเด็ก ประกอบกับจะต้องใช้เวลาส่วนใหญ่ในการประกอบอาชีพ จึงทำให้มีเวลาในการ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" เด็กของตนน้อย

2.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมค่านางานมีสำนึก

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูล ปรากฏว่าโดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน รับรู้ตนเองว่ามีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมค่านางานมีสำนึกทั้ง 5 บทบาท

อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาทุกระดับการศึกษา มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมค่านี้อยู่พอสมควร และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว ปรากฏว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมค่านี้นี้มีสูงจะมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ พรณีย์ กัณฑ์กร (2523 : 56) ซึ่งได้ศึกษาเปรียบเทียบจริยธรรมของเด็กก่อนวัยเรียนที่มีภูมิหลังต่างกันในจังหวัดสงขลา พบว่า เด็กที่ผู้ปกครองมีระดับการศึกษาสูงและระดับการศึกษาปานกลาง มีจริยธรรมสูงกว่าเด็กที่ผู้ปกครองได้รับการศึกษาในระดับต่ำ

สาเหตุที่ทำให้ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมค่านี้นี้มีสูงจะมากกว่าผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับอื่น ๆ นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีการศึกษาระดับสูง ย่อมมีตำแหน่งหน้าที่การงานสูงด้วย จึงต้องทำตนให้เป็นที่นับถือไว้วางใจ และเป็นที่ยอมรับของคนในสังคม ซึ่งสิ่งเหล่านี้มีโอกาสถ่ายทอดไปถึงเด็กที่อยู่ใกล้ชิดได้ เพราะเด็กมักจะเรียนรู้ สืบทอดค่านิยมจากบิดามารดา รูปแบบอย่างพฤติกรรม และซึมซาบแนวคิดต่าง ๆ จากบิดามารดา ประกอบกับบิดามารดาที่มีการศึกษาระดับสูง มีความเข้าใจ สนใจ และมีเวลาในการที่จะ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" ให้แก่เด็ก

เมื่อศึกษารายละเอียดการปลูกฝังค่านิยมค่านี้นี้มีสูงจะ จะพบว่า ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา กระทำบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดี ไม่แตกต่างกัน ซึ่งอาจจะมีสาเหตุมาจากการที่สังคมทั่ว ๆ ไป จะไม่เชื่อถือคนที่ไม่ดีมีสูงจะ ดังนั้นผู้ปกครองจึงสนใจที่จะแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็ก เพื่อพบว่า เด็กเป็นคนไม่มีดีมีสูงจะ

3. บทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยมค่านี้นี้มีสูงจะ

3.1 บทบาทของผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน ในการปลูกฝังค่านิยมค่านี้นี้มีสูงจะ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน

รับรู้นเองว่า มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด ทั้ง 5 บทบาท อยู่ในระดับปานกลาง ดังนั้น จึงอาจกล่าวได้ว่า ผู้ปกครองทุกอาชีพเห็นความสำคัญของการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด เท่ากับการปลูกฝังค่านิยมด้านอื่น ๆ และเมื่อนำมาเปรียบเทียบกันแล้ว จะเห็นได้ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการกระทำบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัดมากกว่าผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้างและอาชีพค้าขาย ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพต่างกัน มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 แตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ กรุณา กิจขยัน (2517 : 83-85) และผลการวิจัยของ ราตรี ภูวิภาดาพรรณ (2525 : 55) ดังที่เคยกล่าวมาแล้ว สำหรับสาเหตุส่วนใหญ่ นั้น อาจจะเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับราชการมีเวลาและโอกาสในการอบรมสั่งสอน และเอาใจใส่ดูแลเด็ก ประกอบกับอาชีพรับราชการนั้น มีรายได้เป็นรายเดือน ดังนั้นจึงต้องพยายามประหยัดเพื่อให้เงินใช้จ่ายได้ตลอดทั้งเดือน และทางหนึ่งที่ช่วยประหยัดได้คือ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" ให้เด็กรู้จักใช้จ่ายอย่างประหยัด

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล มีข้อที่น่าสนใจ เกิดอยู่ประการหนึ่งคือ โดยเฉลี่ยแล้วผู้ปกครองทุกอาชีพ กระทำบทบาทในฐานะเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบในเรื่องการประหยัด อยู่ในระดับมาก ซึ่งนับว่าสอดคล้องกับความเป็นจริงของสภาพสังคมปัจจุบันที่เศรษฐกิจค่อนข้างจะฝืดเคือง ค่าของเงินลดลง ดังนั้นผู้ปกครองจึงพยายามใช้จ่ายอย่างประหยัด เพื่อความอยู่รอด และการกระทำนี้จะส่งผลไปถึงพฤติกรรมของเด็กด้วย เพราะสุมน อมรวิวัฒน์ และ ทิศนา แชนมณี (ใน กล้า ทองขาว, บรรณาธิการ 2526 : 181) ได้กล่าวไว้ว่า พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้ใกล้ชิดเด็กที่สุด สิ่งที่เด็กเริ่มเลียนแบบ คือ กิริยาวาจา ต่อจากนั้นเด็กก็จะเลียนแบบการตอบสนองต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่ผู้ใหญ่แสดงออก เช่น ท่าทาง อารมณ์ รวมไปถึงวิถีดำรงชีวิตที่มีระเบียบวินัย เรียบง่าย ประหยัด หรือเหลวแหลก คดโกง ฟุ้งเฟ้อ ผู้ใหญ่ใช้เวลาอย่างไร คิดสินใจอย่างไร แก้ปัญหาอย่างไร เด็กที่อยู่ใกล้ชิดย่อมได้เรียนรู้ และเลียนแบบอย่างนั้น และเมื่อพิจารณาในรายละเอียด พบว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง มีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด น้อยกว่าอาชีพอื่น ๆ ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพราะผู้ปกครองอาชีพรับจ้างนั้น ส่วนมากจะมีฐานะค่อนข้างยากจน และในปัจจุบันฐานะทางเศรษฐกิจ

ในสังคมตกต่ำ ดังนั้นผู้ประกอบการอาชีพนี้จึงต้องหากินตัวเป็นเกลียว จึงไม่ค่อยมีเวลา
เอาใจใส่อบรมเลี้ยงดูลูกมากนัก

3.2 บทบาทของผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน ในการปลูกฝัง
ค่านิยมด้านการประหยัด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษา
ต่างกัน รับรู้ว่าคุณเองมีบทบาทในการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด ทั้ง 5 บทบาท
อยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งแสดงว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการปลูกฝังค่านิยม
ด้านนี้พอสมควร และผู้ปกครองทุกระดับการศึกษามีการปลูกฝังค่านิยมด้านนี้ไม่แตกต่างกัน
ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แต่สอดคล้องกับผลการวิจัยของ วารินทร์ ม่วงสุวรรณ
(2517 : 92) ซึ่งได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูแบบให้ความรักและ
แบบควบคุมกับความเอื้อเฟื้อ และวินัยทางสังคม และผลการวิจัยของ อุบลรัตน์ โทธิโกสม
(2522 : 52) ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการอบรมเลี้ยงดูและความซื่อสัตย์ของเด็กไทย
ซึ่งพบว่าผู้ปกครองที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีการอบรมเลี้ยงดูเด็กไม่แตกต่างกัน

อิทธิพลที่น่าจะมีความสำคัญยิ่งต่อการปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัดของผู้ปกครอง
ที่มีระดับการศึกษาต่างกันคือ สภาพเศรษฐกิจของสังคมในปัจจุบันไม่สู้ดีนัก ค่าของเงินตกต่ำ
ทำให้การทำมาหากินลำบากขึ้น รายได้ไม่คุ้มกับรายจ่าย ดังนั้นผู้ประกอบการจึงต้องพยายาม
ใช้จ่ายในทุกทางให้ประหยัดที่สุด จึงต้องมีการ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" เด็กให้
รู้จักประหยัดด้วย

ผลการวิจัยอีกประการหนึ่ง ที่เห็นได้ชัดและสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง
ในปัจจุบันคือ โดยเฉลี่ยแล้ว ผู้ปกครองทุกระดับการศึกษา กระทำบทบาทในฐานะเป็นแบบ
อย่างที่ดีให้เด็กได้เลียนแบบในเรื่องการประหยัด อยู่ในระดับมาก เพราะผู้ปกครองมีความ
จำเป็นจะต้องประหยัด อันเป็นผลมาจากสภาพทางเศรษฐกิจที่ตกต่ำ ประกอบกับทางรัฐบาล
ได้มีนโยบายประหยัด และมีการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนตื่นตัวในเรื่องการประหยัด
พร้อมทั้งเสนอแนะวิธีการประหยัดไว้หลายทาง และทางหนึ่งก็คือ การที่ผู้ใหญ่ทำตัวเป็น
แบบอย่างที่ดีแก่เยาวชน ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ผู้ปกครองมองเห็นความสำคัญของการทำตัว
เป็นแบบอย่างที่ดีแก่เด็ก ในเรื่องการประหยัด แล้วจึงนำมาปฏิบัติ

จากผลการวิจัยที่กล่าวมาทั้งหมด พอจะสรุปได้ว่า อาชีพและการศึกษาของ ผู้ปกครอง เป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อพฤติกรรมการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่เด็ก โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรกรรม ซึ่ง ส่วนใหญ่แล้วมีการศึกษาระดับต่ำ กระทบทาบต่อการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่ เด็กอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจจะเนื่องมาจากผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจ เกี่ยวกับบทบาทของตนในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่เด็กยังไม่มากพอ ดังนั้นผู้ที่ มีส่วนเกี่ยวข้องของจึงควรจะตระหนักถึงความสำคัญของการส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนในการ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" เด็กให้ มีค่านิยมอันพึงประสงค์ ซึ่งอาจจะดำเนินการให้ความรู้และส่งเสริมความเข้าใจแก่ผู้ปกครอง ในลักษณะที่เป็นทางการ หรือไม่เป็นทางการก็ได้

4. บทบาทที่ผู้ปกครองไม่ได้ปฏิบัติ เนื่องจากเด็กไม่เคยทำพฤติกรรมเช่นนั้น ใ้ปรากฏ

ผลจากการคำนวณการร้อยละ พบว่าเด็ก แปร่งพัน ล้างหน้า อาบน้ำ แต่งตัว รับประทานอาหาร ทำการบ้าน หรืออ่านหนังสือด้วยตนเอง โดยที่ผู้ปกครองไม่ต้องตักเตือน หรือใช้คำขอร้อง ปรอบ ชี้แจงเหตุผล ชูหรือลงโทษ มากที่สุดคือร้อยละ 21.50 ซึ่งนับว่า อยู่ในเกณฑ์ที่พอสมควร ที่เป็นเช่นนี้อาจจะเนื่องมาจากการที่เด็กได้รับการอบรมสั่งสอน จากครู ญาติผู้ใหญ่ หรือคนอื่นที่เด็กได้อยู่ใกล้ชิด จึงกระทำจนเป็นนิสัย ส่วนข้อที่พบว่า เด็กไม่ทำคดียิ่งของ เช่น ไม่หักกิ่งไม้ดอกไม้ประดับ หรือไม่ผลเล่น ไม่ซุก ซี้ด ตุ้ โตะ เก้าอี้ ฯลฯ หรือไม่ทำให้เกิดความสกปรกทั้งภายในและภายนอกบ้าน ทำให้ผู้ปกครองไม่ได้ ตักเตือน หรือลงโทษเกี่ยวกับเรื่องนั้นๆ มีเพียงร้อยละ 10 ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริง เพราะหากสังเกตจากถนน สถานที่สาธารณะ หรือในบริเวณโรงเรียนแล้ว จะเห็นได้ ชัดว่า มีการขีดเขียนหรือทิ้งขยะเกลื่อนกลาด ทำให้เกิดความสกปรกในสถานที่ดังกล่าวอยู่ เสมอ ฉะนั้นในเรื่องนี้จึงควรจะต้องปลูกฝังให้แก่เด็กอีก ส่วนในข้ออื่น ๆ ถึงแม้ว่าผู้ปกครอง จะไม่ได้กระทำเนื่องจากเด็กไม่เคยทำพฤติกรรมนั้นให้ปรากฏ ถึงร้อยละ 11 - 14 ก็ตาม แต่ส่วนใหญ่เด็กยังคงทำพฤติกรรมนั้นอยู่ ดังนั้นผู้ปกครองจึงควรจะต้องปลูกฝังค่านิยมในเรื่อง นั้น ๆ กันต่อไป

ข้อเสนอแนะในการปลูกฝังค่านิยมสำหรับผู้ปกครอง

ในการปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กนั้น ผู้ปกครองควรจะทำบทบาททั้ง 5 บทบาท ประกอบกันไป จึงจะได้ผลดี และสิ่งสำคัญที่สุดคือ ผู้ปกครองควรมีเวลาในการ "สั่งสอน ฝึกฝนอบรม บ่มนิสัย" เด็กให้มากขึ้น นอกจากนั้นควรมีการติดตาม สอบถามดี ความประพฤติของเด็ก เมื่ออยู่ในโรงเรียน จากครูประจำชั้นหรือครูคนอื่น ๆ บ้าง เพื่อจะได้ทราบปัญหา และหาทางแก้ไขต่อไป สำหรับการวิจัยครั้งนี้ มีประเด็นสำคัญที่ผู้ปกครองควรนำไปเป็นแนวทางปรับปรุง การปลูกฝังค่านิยมให้แก่เด็กดังนี้

1. การปลูกฝังค่านิยมด้านการมีวินัยในตนเองนั้น ผู้ปกครองควรจะทำบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดี ให้มากขึ้น

2. การปลูกฝังค่านิยมด้านการมีสำนึก โดยเฉพาะอย่างยิ่งบทบาทในฐานะเป็นผู้ให้ข่าวสารความรู้ และขอเท็จจริงด้านจริยธรรมและวัฒนธรรมแก่เด็ก ผู้ปกครองควรให้ความสนใจมากขึ้น นอกจากนั้นยังควรเพิ่มบทบาทในฐานะเป็นผู้ป้องกันทางเลื่อม และเป็นผู้ส่งเสริมให้เด็กพัฒนาพฤติกรรมไปในทางที่ดี และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไข และปรับปรุงพฤติกรรมของเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดี ให้มากขึ้นด้วย

3. การปลูกฝังค่านิยมด้านการประหยัด ผู้ปกครองควรจะทำบทบาทในฐานะเป็นผู้จัดสภาพแวดล้อมและสถานการณ์ เพื่อให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์และฝึกการปรับตัว และบทบาทในฐานะเป็นผู้แก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมเด็กที่มีแนวโน้มไปในทางเลื่อม แล้วให้กลับตัวได้และประพฤติดี ให้มากขึ้น

ข้อเสนอแนะในการปลูกฝังค่านิยมสำหรับครู

ในการสอนจริยศึกษา เพื่อปลูกฝังค่านิยมเชิงจริยธรรมนั้น ครูควรจะทราบว่า นักเรียนของตนมีภูมิหลังทางครอบครัวเป็นอย่างไร และน่าจะได้รับการอบรมเลี้ยงดูเพื่อปลูกฝังค่านิยมด้านใดมาบ้าง เพราะเซียร์ส (Sears 1957 : 11) ได้ให้ความเห็นว่า แบบแผนของการเลี้ยงดูบุตรนั้นแตกต่างกันไปตาม ศาสนา วัฒนธรรม ฐานะทางเศรษฐกิจ สังคม และชนบทรวมเนียม ประเพณี ของแต่ละครอบครัว จากการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยขอเสนอ

แนวทางในการกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอน เพื่อปลูกฝังค่านิยมให้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ดังนี้

1. ในการสอนเรื่องการมีวินัยในตนเองนั้น หากผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่ มีอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย หรือมีการศึกษาระดับประถมศึกษาแล้ว ครูควรจะเน้นการ กำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียน เพื่อเป็นการแก้ไขและปรับปรุงพฤติกรรมของ นักเรียนที่มีแนวโน้มไปในทางเสื่อม ให้กลับตัวได้และประพฤติดี

2. ครูควรกำหนดเนื้อหาและกิจกรรมเพื่อเป็นการให้ข่าวสารความรู้ และ ข้อเท็จจริงด้านการมีศีลจะไ้มากขึ้น เพราะผลจากการวิจัยพบว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่ ไม่ค่อยจะมีโอกาสในการให้ข่าวสารความรู้และข้อเท็จจริงด้านการมีศีลจะแก่เด็ก

3. ครูควรจัดให้มีกิจกรรมเพื่อปลูกฝังนักเรียนให้รู้จักประหยัด เช่น การออมทรัพย์กับครู การจัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อให้นักเรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็น ประโยชน์ จัดมุมหนังสือหรือห้องสมุด ในการสอนกลุ่มทำงานพื้นฐานอาชีพนั้น ควรฝึกให้ นักเรียนซ่อมแซม สมุด หนังสือ เสื้อผ้า หรือสิ่งของเครื่องใช้ที่ชำรุด เป็นต้น และ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง หากผู้ปกครองนักเรียนส่วนใหญ่มีอาชีพ รับจ้าง และอาชีพค้าขายแล้ว เป็นการสมควรอย่างยิ่งที่จะจัดกิจกรรมเหล่านี้ เพราะผู้ปกครองทั้ง 2 อาชีพต้องใช้เวลา ในการประกอบอาชีพเป็นส่วนใหญ่ จึงมีเวลาในการดูแล เอาใจใส่เด็กของตนน้อย

อย่างไรก็ตาม ครูควรจะนำบทบาทของการปลูกฝังค่านิยม ทั้ง 5 บทบาทไป ประกอบการกำหนดเนื้อหา และจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วย

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยครั้งนี้ พอจะสรุปได้ว่า ผู้ปกครองที่มีอาชีพรับจ้าง อาชีพค้าขาย และอาชีพเกษตรกรรม ซึ่งส่วนใหญ่มีการศึกษาอยู่ในระดับต่ำ กระทำบทบาทในการปลูกฝัง ค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่เด็กอยู่ในระดับที่ยังไม่น่าพอใจ ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากผู้ปกครอง มีความเข้าใจเกี่ยวกับบทบาทของตนในการปลูกฝังค่านิยมอันพึงประสงค์ให้แก่เด็กยังไม่มาก พอ ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียน ครู และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง ซึ่งอยู่ในฐานะ เป็นผู้นำชุมชน ควรจะมีบทบาทในการจัดกิจกรรม เพื่อส่งเสริมให้ผู้ปกครองมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ บทบาทของตนในการ "สั่งสอน ฝึกฝน อบรม บ่มนิสัย" เด็กให้มีความอันพึงประสงค์

ซึ่งอาจจะจัดเป็นโครงการส่งเสริมความรู้ โดยเชิญวิทยากรมาบรรยาย จัดบริการที่
คำปรึกษา จัดให้มีการประชาสัมพันธ์เชิญชวน และให้ความรู้ เช่น เสี่ยงตามสาย
โปสเตอร์เตือนใจ เป็นต้น

ข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยเกี่ยวกับบทบาทของผู้ปกครองในการปลูกฝังค่านิยม โดย
แยกศึกษา เช่น บทบาทของบิดา หรือบทบาทของมารดา ในการปลูกฝังค่านิยม เพราะ
มีงานวิจัยหลายฉบับที่พบว่า บิดา และมารดา มีการอบรมเลี้ยงดูบุตรต่างกัน
2. ควรมีการศึกษาถึงภูมิหลังทางเศรษฐกิจของผู้ปกครองอีกด้านหนึ่งด้วย
เพราะจากการสังเกตในระหว่างเก็บข้อมูลนั้น ผู้วิจัยพบว่า ผู้ปกครองบางคนที่มั่งคั่ง
เหมือนกัน มีวิธีการปลูกฝังค่านิยมต่างกัน
3. ควรมีการศึกษาถึงการปลูกฝังค่านิยมด้านอื่น ๆ บ้าง เช่น ความเอื้อเฟื้อ
เผื่อแผ่ และเสียสละ ความซื่อสัตย์ ความรับผิดชอบต่อหน้าที่ เป็นต้น
4. ควรมีการศึกษาถึงบทบาทของครูในการปลูกฝังค่านิยมด้านต่าง ๆ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย